

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 1 czerwca 2021 r.

Pozycja 102

POSTANOWIENIE

z dnia 17 marca 2021 r.

Sygn. akt Ts 100/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Krystyna Pawłowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej T.P. w sprawie zgodności:

art. 5 ust. 6 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1197, ze zm.) w zakresie, w jakim „nie przewiduje możliwości wniesienia zażalenia na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, przez współpodejrzanego w sprawie lub jego obrońcę”, z art. 42 ust. 2, art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 oraz art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 1 lipca 2020 r. (data nadania) T.P. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Zarządzeniem z 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt [...]) sędzia Sądu Okręgowego w Ł., odmówił przyjęcia zażalenia obrońcy skarżącego na postanowienie w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, wobec złożenia go przez osobę nieuprawnioną. Sędzia wyjaśnił, że stosownie do art. 25 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1197, ze zm.; dalej: ustawa o świadku koronnym), w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, ze zm.; dalej: k.p.k.). Zwrócił uwagę na to, że w myśl art. 459 k.p.k. zażalenie przysługuje na postanowienia sądu zamykające drogę do wydania wyroku, chyba że ustawa stanowi inaczej, na postanowienia co do środka zabezpieczającego oraz inne postanowienia w wypadkach przewidzianych w ustawie, przy czym zażalenie przysługuje stronom oraz osobie, której postanowienie bezpośrednio dotyczy, chyba że ustawa stanowi inaczej. Stosownie do art. 5 ust. 6 ustawy o świadku koronnym zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego przysługuje jedynie prokuratorowi. Na powyższe zarządzenie skarżący wniósł zażalenie. Posta-

nowieniem z 17 marca 2020 r. (sygn. akt [...]) Sąd Apelacyjny w Ł. II Wydział Karny, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., utrzymał w mocy zaskarżone zarządzenie.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 28 lipca 2020 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 13 sierpnia 2020 r.), na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi przez nadesłanie: odpisu albo kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem orzeczenia, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji, odpisu skargi konstytucyjnej oraz pełnomocnictwa szczególnego. Skarżący został także zobowiązany do wskazania swojego adresu, jak również podania i udokumentowania daty doręczenia mu ostatecznego orzeczenia.

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 13 listopada 2020 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 27 listopada 2020 r.), na podstawie art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK, wezwał skarżącego do doręczenia odpisu lub kopii, poświadczonej przez pełnomocnika skarżącego za zgodność z oryginałem wraz z czterema kopiami rozstrzygnięcia sędziego Sądu Okręgowego w Ł. z 23 stycznia 2020 r., a także poinformowania, czy od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Ł. z 17 marca 2020 r. został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia.

Skarżący ustosunkował się do powyższych zarządzeń w pismach procesowych z 13 sierpnia i 4 grudnia 2020 r. (daty nadania).

Zdaniem skarżącego zakwestionowany w skardze przepis narusza jego prawa do: rzetelnego sądu, obrony, zaskarżenia orzeczenia wydanego w pierwszej instancji oraz dochodzenia swych praw na drodze sądowej. Godzi także w zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona określone przez prawo wymagania oraz gdy nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

2. Skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny.

2.1. Sporządzona została przez adwokata, który przedłożył stosowne pełnomocnictwo.

2.2. Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Ł. II Wydział Karny z 17 marca 2020 r. (sygn. [...]) nie przysługuje żaden zwyczajny środek zaskarżenia.

2.3. Dochowany został trzymiesięczny termin wniesienia skargi zastrzeżony w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, gdyż powyższe orzeczenie wraz z uzasadnieniem zostało doręczone pełnomocnikowi skarżącego 2 kwietnia 2020 r., a skarga konstytucyjna została wniesiona do Trybunału 1 lipca 2020 r.

2.4. Prawidłowo został określony przedmiot kontroli w rozumieniu art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK. Skarżący zakwestionował art. 5 ust. 6 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1197, ze zm.). Przepis ten ma następujące brzmienie:

„Na postanowienie sądu prokuratorowi przysługuje zażalenie”. Skarżący zakwestionował go w zakresie, w jakim „nie przewiduje możliwości wniesienia zażalenia na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, przez współpodejrzanego w sprawie lub jego obrońcę”.

Zakwestionowany przepis był podstawą zarówno zarządzenia z 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt [...]), którym sędzia Sądu Okręgowego w Ł. odmówił przyjęcia do rozpoznania zażalenia obrońcy skarżącego, jak też postanowienia Sądu Apelacyjnego z 17 marca 2020 r. (sygn. akt [...]), którym utrzymano w mocy to zarządzenie.

2.5. Skarżący wskazał, które konstytucyjne prawa oraz w jaki sposób zostały – jego zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK), a także uzasadnił sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK). Zwrócił uwagę na to, że będąc współpodejrzanym w sprawie, bez uzasadnionych powodów, na skutek pominięcia ustawodawczego, został pozbawiony instrumentu kontroli instancyjnej orzeczenia o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka koronnego. W związku z tym nie mógł on „w żaden sposób polemizować” z zapadłym orzeczeniem, chociaż było ono „błędne, bądź obarczone wadami”. W ten sposób został pozbawiony praw do: rzetelnego rozpoznania sprawy, obrony, zaskarżenia orzeczenia wydanego w pierwszej instancji, a także „dochodzenia swoich naruszonych konstytucyjnych praw i wolności obywatelskich przed sądem”.

3. Z uwagi na to, że skarga konstytucyjna spełnia wymagania przewidziane w u.o.t.p.TK, a nie zachodzą okoliczności określone w art. 61 ust. 4 tej ustawy, to – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – zasadne jest nadanie jej dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.